

20. 6. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhodování jediného akcionáře při výkonu působnosti valné hromady

Nejvyšší soud České Republiky se v minulosti opakovaně při své rozhodovací činnosti zabýval problematikou vztahu mezi mateřskou společností a dceřinou společností. Na internetových stránkách Nejvyššího soudu (www.nsoud.cz) bylo v této souvislosti publikováno rozhodnutí, které vyvolalo v odborné veřejnosti značné překvapení a rozpaky, protože má zásadní význam pro některé již zavedené postupy v oblasti korporálního práva.

P R O C H Á Z K A / R A N D L / K U B R

Tímto rozhodnutím je usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1193/2007, ze dne 3. října 2007, v němž je řešena otázka jednání akciové společnosti (matky), která je jediným akcionářem akciové společnosti (dcery) a vykonává jakožto jediný akcionář v souladu s obchodním zákoníkem působnost valné hromady této dceřiné společnosti. Jde přitom o rozhodnutí, které svým dopadem navazuje na dřívější rozhodovací činnost Nejvyššího soudu (viz např. rozsudek sp. zn. 29 Odo 882/2002, ze dne 17. června 2003).

Dle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1193/2007 musí jediný akcionář při rozhodování v působnosti valné hromady přijmout rozhodnutí svým představenstvem, tzn. kolektivním statutárním orgánem, a nikoliv pouze jeho jednotlivými členy, kteří jsou oprávněni jeho jménem jednat. Podle odůvodnění citovaného rozhodnutí vychází Nejvyšší soud při formulování výše uvedeného závěru z toho, že rozhodnutí jediného akcionáře dceřiné a.s. (příp. rozhodnutí jediného společníka dceřiné s.r.o.) při výkonu působnosti valné hromady není právním úkonem. Nevztahují se tak na něj pravidla o způsobu jednání jménem společnosti, ale jedná se o rozhodnutí statutárního orgánu jediného akcionáře.

V projednávaném případě proto podle právního názoru Nejvyššího soudu neměl rozhodnutí jediného akcionáře dceřiné společnosti o odvolání z funkce člena představenstva dceřiné společnosti činit společně předseda a místopředseda představenstva mateřské společnosti, tj. osoby oprávněné jednat jménem společnosti v souladu se zápisem v obchodním rejstříku, ale představenstvo mateřské společnosti. Význam tohoto rozhodnutí spočívá v tom, že rejstříkové soudy mohou odmítnout učinit zápis do obchodního rejstříku na základě rozhodnutí jediného akcionáře či společníka (např. u rozhodování o změně stanov, zvýšení či snížení základního kapitálu nebo volbě, jmenování a odměně statutárního orgánu), není-li v souladu se zmíněným výkladem Nejvyššího soudu.

Požadavek rozhodování statutárním orgánem jako kolektivním orgánem může v praxi působit nemalé problémy při zajištění přítomnosti potřebného počtu členů představenstva akcionáře (společníka) při rozhodování v působnosti valné hromady, a to nejen v případě akcionářů zahraničních osob. Musíme ovšem zmínit, že tyto praktické problémy nemusí nastat u všech jednočlenných akciových společností, protože obchodní zákoník umožňuje, aby jejich představenstvo mělo pouze jednoho člena.

Dalším z toho plynoucím problémem je otázka zastoupení jediného akcionáře (společníka) při výkonu působnosti valné hromady dceřiné společnosti na základě plné moci. Zastoupení na základě plné

moci lze podle občanského zákoníku udělit pouze k právnímu úkonu. Protože však podle Nejvyššího soudu není rozhodnutí jediného akcionáře (společníka) při výkonu působnosti valné hromady právním úkonem, zastoupení na základě plné moci udělené podle uvedeného ustanovení není možné.

Jsme toho názoru, že z praktického pohledu lze tento výklad Nejvyššího soudu vyřešit v případě rozhodování představenstva jediného akcionáře (společníka), který je (i) českou společností tak, že toto rozhodnutí přijme statutární orgán jediného akcionáře (společníka), tzn. představenstvo (jednatelé) mateřské společnosti, a v návaznosti na toto rozhodnutí může být realizací tohoto rozhodnutí pověřena třetí osoba (na základě udělené plné moci), což bude praktické zejména v případech, kdy je nutné pořídit rozhodnutí ve formě notářského zápisu; a (ii) zahraniční osobou tak, že otázka oprávnění činit rozhodnutí jediného akcionáře se bude řídit dle právního řádu, podle kterého je zahraniční společnost inkorporována. Tak lze případně činit tato rozhodnutí v České republice na základě plné moci, ze které bude, mimo jiné, vyplývat, že zmocnitel je podle práva vztahujícího se na zahraniční osobu oprávněn toto rozhodnutí učinit a zmocnit třetí osobu. Domníváme se také, že toto rozhodnutí Nejvyššího soudu nesahá za hranice České republiky.

Mgr. Tomáš Sum, Mgr. Denis Michoň
[PROCHÁZKA / RANDL/ KUBR](#)

Jáchymova 2
CZ 110 00 PRAHA 1
tel: +420 - 221 430 111
fax: +420 - 224 235 450
e-mail: office@prk.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)